

EURÓPA A POLGÁROKÉRT

A « Helyi környezetvédelmi erőfeszítések az Európai Unió környezetvédelmi szakpolitikája tükrében – 595148-CITIZ-1-2017-2-HU-CITIZ-TT » projektet az Európai Unió finanszírozta az „Európa a polgárokért” program keretében

2. ág, 2.1 "Testvérváros-program" intézkedés

Részvétel: a projekt lehetővé tette a találkozót 504 állampolgár részvételével, akik közül 400 fő Várpalota (Magyarország), 26 fő Petrosani (Románia), 25 fő Psary (Lengyelország), 25 fő Ilok (Horvátország) és 28 fő Grotazzolina (Olaszország) lakosai.

Helyszín/Dátumok: a találkozó helyszíne **Várpalota - Magyarország** volt, 2018/08/11 és 2018/08/16 között (a támogatási kérelemben eredetileg 2018.08.13-2018.08.18 időszak szerepelt)

Részletes leírás:

2018.08.11-én a téma az ünnepélyes köszöntés volt.

2018.08.12-én a téma az Európai Unió története, felépítése és működése, a civil szervezetek munkája és a sport voltak.

2018.08.13-án a téma az Európai unió környezetvédelmi szakpolitikája és a helyi környezetvédelmi erőfeszítések bemutatása volt.

2018.08.14-én a téma az Európai Unió működésének, jövőjének és főbb kihívásainak áttekintése volt (a programon részt vett Frank Nóra a TEMPUS Alapítvány részéről, aki az „Európa a Polgárokért” program magyarországi programkoordinátora). További téma Magyarország és fővárosának megismerése volt egy budapesti kirándulás keretében.

2018.08.15-én a téma az Európai Unió főbb intézményeinek (Európai Bizottság, Európai Parlament, Európai Unió Tanácsa és az Európai Bíróság) bemutatása és az Európai Uniót érő főbb kihívások megvitatása volt (migráció, BREXIT, tervezett bővítések stb.), délután pedig a Balaton élővilágának és az élővizek védelme fontosságának bemutatása volt.

2018.08.16-án a téma a környezetvédelmi kisfilmek megtekintése és értékelése volt. Majd ünnepélyes búcsúzásra került sor.

2018.08.11.

17:00 Megérkezés Várpalotára.

Találkozási pont a Gál Gyula Sportcsarnokban. A Sportcsarnok igazgatója, a Polgármesteri Hivatal nemzetközi referense köszönti a vendégeket. A "Várpalotai Önkéntes Központ" civil szervezet fiataljai elvégzik a vendégek regisztrációját. A résztvevők információkat kapnak a találkozó programtervéről, a programokhoz való egyenlő hozzáférés fontosságáról, és mindenki kap egy információs csomagot a testvérvárosi találkozóval kapcsolatos tudnivalókról és egy pólót – nemzetekenként különböző színben –, amelyet a fényképezések alkalmával viseltek a résztvevők.

18:00 A találkozó ünnepélyes megnyitója a Thury Vár udvarán.

Ünnepi beszédet mond Campanari-Talabér Márta, Várpalota polgármestere és a külföldi delegációk vezetői is köszöntötték a résztvevőket. Ezután fellépett a várpalotai Cserregő Néptáncgyűttes és a Zeneiskola Fúvósegyüttese, majd egy modern táncbemutató zárta a programot.

20:00 Állófogadás

A Két Bagoly Étterem rendezésében állófogadással zártuk a napot a Thury Vár Lovagtermében. Az állófogadáson tradicionális magyar ételeket kóstolhattak a résztvevők.

2018.08.12.

08:00 Reggeli

A vendégek a szálláson megreggeliztek.

09:00 Testvérvárosok bemutatkozása

A Sportcsarnoknál felállított rendezvényátorban a résztvevő országok bemutatkoztak egymásnak. Ezután az önkéntes egyetemisták vezetésével, akik Pannon Egyetem illetve az ELTE Társadalomtudományok Karának hallgatói, nemzetközi csoportok alakítottak a workshophoz. Ilyen formában feldolgozták az Európai Unió történetét, felépítését, működését és közös beszélgetéseket kezdeményeztek az Unió jövőjéről, amelyről vitafórumot vezettek. Ezután kvíz-kérdéseket kaptak és „szellemi totó”-t oldottak meg az Unió történetére vonatkozóan angol nyelven.

10:00 óra Testvérvárosok Olimpiája

Játékos feladatokat a Várpalotai Bányász Sportkör Önkéntesei állították össze. A feladatok nem a hagyományos „olimpiai versenyszámok” voltak, hanem játékos gyorsasági és ügyességi sorversenyek. Az első közös délelőtt igazán összekovácsolta az 5 ország résztvevőit. A versenyt a horvátországi Ilok csapata nyerte meg.

12:30 Ebéd a Két Bagoly fogadóban

A Thury György gimnázium önkéntesei kísérték a csoportokat az ebédhez. Minden város delegációja mellett 2 angolul illetve olaszul jól beszélő önkéntes tevékenykedett.

14:00-16:00 Várpalota Város bemutatása

A vendégek a Városvédő és Szépítő Egyesület idegenvezetésével és az Önkéntes Központ idegen nyelveket beszélő fiatal önkénteseinek segítségével bejárták a várost és megtekintették Várpalota nevezetességeit. Megnézték a várpalotai Civil Házat, amely a civil szervezeteket összefogó intézmény. Ezután Várpalota jelképét a Thury Várat látogatták meg, A Thury Vár bejárásakor Várpalota történelmét is megismerték a résztvevők.

16:00-18:00 Európai Unió alapvető értékei és az Európai Szolidaritási Testület bemutatása

A résztvevők interaktív előadást hallhatnak az Európai Unió alapvető értékeiről és az Európai Szolidaritási testületről, felépítéséről, működéséről, feladatairól és jogköreiről. A civil szervezetekben dolgozó önkéntesek saját idejüket másokra és fontos társadalmi célokra áldozzák. A civil szervezetek vezetői előadást tartanak arról, hogy hogyan látják az önkéntesek munkáját összefogó civil szervezetek szerepét és működési lehetőségeit az Európai Unióban. Áttekintették, hogy az EU hogyan segíti az önkéntesek és

az általuk alapított civil szervezetek munkáját, melyek a civil szervezetek számára elérhető EU-s pályázatok. "Az Európai Szolidaritási Testület" bemutatása. Ezután a résztvevő országok bemutatták a városukat képviselő civil szervezeteiket, amelyek környezetvédelemmel foglalkoznak. Az egyes városok ppt előadásokat tartottak bemutatva a szervezetük életét és tevékenységét. Grottazzolina a Protezione Civile szervezet működését mutatta be. Petrosani város a Pro Parang és a Carbo Gremium Umanitarius Egyesület munkásságát ismertette. Ilok város egy környezetvédelmi civil összefogást mutatott be.

18:00 Az Európai Bizottság működése

A résztvevő városok képviselői kiválasztanak maguk közül egy-egy személyt, és létrehozták a "Testvérvárosok Európai Bizottságát", ahol a delegált tagok választottak maguknak egy-egy tárcát, Grottazzolina a tengerügy-halászat, Psary a pénzügy, Petrosani a környezetvédelem, Várpalota a közlekedésügy és Ilok az éghajlatpolitika tárcáját kapta. A programot a Psary High School és Thury Gimnázium illetve várpalotai középiskolás önkéntesek koordinálták.

19:00 Vacsora és nemzeti est

A vacsoráknak több funkciója volt a pályázat során. Egyrészt minden este volt bográcsban készített magyaros étel, amelyet kiegészített 1-1 nemzetnek a jellegzetes ételkóstolója.

Ezen az este a petrosényiak csorba levest készítettek, kecskasajtot kóstoltattak, almás pite volt a desszert, melyet kiegészített a Rákóczi-telepi Baráti Kör által bográcsban készített vaddisznópörkölt savanyúsággal. A petrosényi ételkóstolót a Pro Parang Egyesület szervezte és a Carbo Gremium Umanitarius Egyesület tagjai készítették

20:00 Petrosani - Románia Nemzeti Estje Sportcsarnok

Petrosani város bemutatása utána az Ansamblul Artistic "Parângul" néptáncgyűttes tartott bemutatót, majd az együttes tagjai a táncszínpadon is részt vettek Várpalota Város polgármesterével és a Cserregő Néptáncgyűttessel együtt.

2018.08.13.

08:00 Reggeli

A vendégek a szálláson megreggeliztek.

09:00 Indulás a Bakonyba természetvédelmi tanulmányútra

Indulás Alsóperére, a Kelet-Bakony erdőségeiben található erdészeti vadász- és rendezvényházhoz. Megérkezéskor angol nyelvű ismertetést tartott az Arborétumról az Egészséges Palotáért Egyesület vezetője, valamint az egyesület egész napos vásárt tartott bio- és egészségmegőrző termékekből.

10:00 Az EU környezetvédelmi szakpolitikája és a helyi környezetvédelmi erőfeszítések – interaktív előadások

Az ELTE Társadalomtudományok diplomával rendelkező önkéntese előadása kezdte az előadások sorozatát "Az Unió környezetvédelmi szakpolitikája és környezetvédelmi miniszterek." címmel az Európai Parlament működéséről, a szakpolitikát alakító intézményekről és az EU környezetvédelmi jogszabályairól és az európai parlamenti választási rendszerről. Az előadás után megalakult a testvérvárosok mini európai parlamentje.

Az 5 résztvevő ország egy-egy képviselője előadást tartott az ő városuk környezetvédelmi helyzetéről és erőfeszítéseiről. A városok elkészítették a bemutató kisfilmüket vagy ppt előadásukat a környezetvédelmi problémáikról. A grottazzolinai Protezione Civile civil szervezet bemutatójának a témája a város levegő tisztasága, a hulladékgazdálkodás, a hulladéklerakó kezelése. A petrosényi Pro Parang Egyesület bemutatójának témája a bányászat környezeti hatásai, levegővédelem és erdőségek védelme volt. Ilok a Duna vízvédelme témáról állította össze a bemutatóját. Psary környezetvédelmi bemutatója Psary levegő tisztaságáról, talajvízkezeléséről, a megújuló energiák használatáról szólt. Fiala várpalotai önkéntesek kisfilmét állították össze, amely Várpalota levegő védelméről szól az M8-as elkerülő megépítésével, hogyan tehermentesült a város.

12:00 Környezetvédelmi workshop és vitafórum

Workshopot és szervezett vitafórumot tartottak az egyetemisták, melyet természeti környezetben a Nádasy Arborétum egyes pihenőhelyein tartottunk. A környezetvédelmi szakpolitikáról összeállított kvízkérdések után spontán beszélgetések, viták alakultak ki az egyes városok, országok környezetvédelmi erőfeszítéseiről, tevékenységéről a szakpolitika tükrében.

13:00 Ebéd

Catering ebéd, melyet a gyönyörű Nádasy Arborétumban fogyasztottak el. Az arborétum a környék természeti szépségeit foglalja össze.

14:30 INTERREG 4C projekt ismertetése

Koczó Szabolcs és Páldy Anna munkatársak voltak a TAB projektben, az INTERREG 4C projekt keretében kutatták Várpalota levegőszennyezettségét az egészségügyi hatások tekintetében. Ezen kutatás összefoglalóját hallgatták meg a résztvevők „Air pollution awerness raising” címmel.

15:30 Akadályverseny

Akadályverseny jellegű játékos sportprogramok szervezett az Egészséges Palotáért Egyesület. A szabályokat a civil szervezet vezetője ismertette melyet önkéntes egyetemisták fordítottak angolra. Nemzetközi vegyes csapatok alakultak, amelyek a Nádasy Arborétumban tájfutásban, Petanque játékban valamint egy játékos környezetvédelmi versenyben vettek részt, amelynek 5 állomása volt.

- 1.) Komposztláda-szerelés,
- 2.) Nemzetközi környezetvédelmi jelzés kirakása,
- 3.) Környezettudatos vásárlás- angol nyelven
- 4.) Feladat a megújuló energiákról
- 5.) Rejtőzködő csomagolások feladatok angol nyelven voltak. A felhasznált anyagok fordítását a Pannon Egyetem egyik hallgatója készítette.

18:30 Hazaindulás

Hazaindulás és készülődés a vacsorára és a nemzeti estre.

19:30 Vacsora a Sportcsarnok rendezvénysátorában

Az olasz vendégek olasz ételekből kóstolót készítettek a találkozó résztvevőinek, amely a jellegzetes sült hús, a porchetta és a tészta spagheti all'arrabbiata. A programot a grottazzolinai Pro-Loce Egyesület és a Croce Rossa önkéntes civil szervezetek szervezik, a felszolgálásban segítettek Várpalotai Önkéntes Központ segítői. A bográcsban készített 1. fogás az olaszok által is kedvelt gulyásleves volt.

Olasz és lengyel nemzeti estet tartottunk. Grottazzolina bemutatta egy kisfilmmel a városát majd Dieta mediterranea címmel az olasz gasztronómiáról tartottak előadást.

Psary város szintén kisfilmet vetített le a városáról, majd a Psary Néptáncgyűttes és zenekara programját hallhattuk. Ezután a zenekar által játszott lengyel népzene a találkozó résztvevőinek lengyel táncjátékot tartottak. A szervezéshez segítséget kaptak a Várpalotai Cserregő Néptáncgyűttestől és a Várpalotai Önkéntes Központ civil szervezettől. A táncjátékon több várpalotai civil szervezet is részt vett.

2018.08.14.

08:00 Reggeli

A vendégek a szálláson megreggeliztek.

09:00 Az Európai Unió működésének, jövőjének és főbb kihívásainak bemutatása

A délelőtti program a Thury Várban volt, melyen az „Európa a Polgárokért” magyarországi programkoordinátora, Frank Nóra (TEMPUS Közalapítvány) is részt vett.

Délelőtti előadónk a Pannon Egyetem Nemzetközi Tanulmányok szakáról érkezett. Az első interaktív előadás, melyet a résztvevő csoportok meghallgattak az Európai Parlentről szólt: nagyméretű képek, vázlatos leírások segítettek az információk befogadását. Az előadás témája érintette a Parlament megalakulásának történetét, a Parlament összetételét, valamint az európai polgárok szavazási tendenciáját, mely kimutatás az elmúlt évtizedek választási statisztikáin alapult.

Ezt követően előadónk az Európai Szolidaritási Testületet mutatta be, majd az EU aktuális feladataival, kihívásaival zárta előadás-sorozatát. A mindennapi életünket érintő események bemutatásával többek között olyan témákat feszegetett az előadás, mint a Brexit, a csatlakozásra váró államok helyzete, migráció és az egyesült európai hadsereg.

A délelőtti programsorozatot egy angol nyelvű workshop zárta, melynek keretében egy EU-s ország- és kultúra-ismereti feladatsorozatot kellett csapatonként megoldani. Ezzel párhuzamosan négy ország képviselőjében megalakult az Európai Parlament, és közös megállapodást kötöttek környezetvédelmi politikát érintő nemzetközi kérdésekben.

A „Parlament” határozata angol nyelven:

„Today, members of EU Parliament came to an Agreement on 2 environmental proposals.

1. Composting – encourage residents to do more of composting especially those in rural areas.

Some benefits are:

- Lower cost of waste disposal because there will be less of it for collecting if we use and / or reuse some of it.
- There would also be some agricultural benefits (soil quality etc.)

2. Even though plenty of countries have some regulations on % of waste, they have to recycle from waste they make; we think incentives and reward system for those that recycle even more would be a great idea. For example: Plenty of car parts dealerships in Croatia give customers extra discounts if they leave old car battery in the shop for recycling.”

The representatives involved in the agreement were from Romania, Croatia, Italy and Poland.

Thury Castle, Várpalota
14.08.2018.”

13:00 Ebéd

Ebéd a Két Bagoly fogadóban volt. A Thury György gimnázium önkéntesei kísérték a csoportokat az ebédhez.

14:00 Indulás Budapestre

Több autóbusszal Budapestre utaztak a találkozó résztvevői. Az utazás során az önkéntesek angol nyelven bemutatták Magyarországot, természeti és épített örökségét, a városokat és a főbb látnivalókat. Budapesten a Dunán sétahajózás közben hivatásos idegenvezető ismertette Budapest legfőbb látnivalóit, nevezetességeit, a magyar politikai rendszert. A Budai Várba felsétálva megtekintették a főváros különlegesen szép panorámáját. Sajnos váratlan vihar vetett véget a városnézésnek.

19:00 Vacsora

A Sportcsarnokban Bakonyi pandúrlevest és rétest készített a Rákóczi-telepi Baráti Kör, a horvát Saran Horgászegyesület készítette a horvát kóstolót: felvágottat, szalámit, sajtot és bort kínáltak.

20:00 Horvát kulturális nemzeti est

Ilok bemutatkozik. A város hagyományos horvát zenét játszó Ljudevit Stur néptáncegyüttes zenekara adott műsort, valamint a városi mazsorett csoport programját láttuk. Fellépésük után horvát táncjátékot tartottak melyhez a zenekaruk szolgáltatta az élő zenét.

2018.08.15.

08:00 Reggeli

A vendégek a szálláson megreggeliztek

09:00 Az Európai Unió kihívásai

Thury Vár Thury termében tartottunk előadásokat „Küzdelem a migránsok megbélyegzése ellen” témakörben. Vitaindító előadást Grottazzolina város tartotta, melyben részletesen, adatokkal alátámasztva bemutatta, hogy milyen kihívásokkal kell megküzdenie Olaszországnak a migráció kapcsán, és ez hogyan jelenik meg egy kisváros szintjén, valamint helyi szinten a városvezetés hogyan oldotta meg az odaérkezők integrálást.

Várpalota részéről az ELTE Társadalomtudományi Karának hallgatója tartott előadást a keresztényüldözés elől menekülő migránsokról, bemutatta milyen körülmények közül menekülnek az európai értékeket valló közel-keleti keresztények. Emellett kiemelte azt is, hogy milyen szerepet vállal ebben Magyarország.

A Petrosani Egyetem egyik diákja részletesen ismertette az Európa Unió Tanácsának működését és tevékenységét. Az Európai Unió Tanácsa működésének jobb megértése érdekében eljátszottuk a Tanács működésének főbb folyamatait. A résztvevő országok delegáltjai kiválasztják a maguk "környezetvédelmi miniszterét", akit delegálnak a "Testvérvárosok EU Tanácsába", majd felállítottuk mini-Tanács-ot amelynek tagjai megvitatták az előző két napban a "Testvérvárosok Európai Bizottsága" és a "Testvérvárosok Európai Parlamentje" által kidolgozott törvényjavaslatot. A Pannon Egyetem hallgatója az Európai Unió aktuális feladatairól és küzdelmeiről beszélt, különös tekintettel a Brexitről, az új tagországok csatlakozási kérelméről. Az előadások után vitafórumon ütköztették a véleményeket.

12:00 Ebéd

Ebéd a Két Bagoly fogadóban volt. A Thury György gimnázium önkéntesei kísérték minden alkalommal a csoportokat az ebédhez.

12:45 Indulás Balatonfüredre

Balatonfüreden történelmi városnézés, majd sétahajózás után utazás Tihanyba, ahol megtekintettük a Bencés Apátságot és a gyönyörű balatoni panorámát a Tihanyi-félszigetről. Balaton-felvidéki Nemzeti Park Tihanyi Levendulaház Látogatóközpontba tettünk látogatást, ahol egy kisfilmet néztünk meg környezetvédelemmel kapcsolatban, ahol interaktív előadást hallottunk a Nemzeti Park munkatársától, hogy az EU környezetvédelmi szakpolitikájában milyen szerepet töltenek be a Nemzeti Parkok, majd a kiállítás megtekintése és séta a Belső-tónál és a Levendulásban.

17:00 Balatoni fürdőzés

A tihanyi strandon balatoni fürdőzés volt.

19:00 Magyar lengyel gasztronómiai est

Bográcsgulyás és helyben sült kürtöskalács volt a magyar vacsora, melyet Psary ételkóstolója egészített ki: kóstolójukban lengyel sajtsnack, jellegzetes lengyel vékony kolbász, valamint tejkaramella volt.

20.00 Záróest

Órakor kezdődött a záróest magyar tánczással. A népi zenekar zenéjére a várpalotai Cserregő Néptáncgyűttes tartotta a táncházat. A nemzetközi csapat összekovácsolódott az 5 nap alatt, a magyar táncházat horvát táncok váltották.

2018.08.16.

10:00 Búcsú

A találkozó zárása a Thury Várban. A testvérvárosok olimpiájának díjátadása, melynek nyertese Ilok volt. A legjobb környezetvédelmi kisfilm díjazása melyet Grottazzolina nyert. Ezután megtekintettük a nyertes olasz kisfilmet, valamint 2 várpalotai középiskolás által készített napi filmösszeállításokat. Mindenki szívesen visszanézte az együtt átélt élményeket. A filmek a közös facebook oldalon tekinthetők meg.

A résztvevők megajándékozták egymást településükről érkezett kiadványokkal. A találkozót a polgármester búcsúbeszéde zárta.

11:00 Záró fotózás

Az összetartozás jegyében záró-fotó készült a várudvaron, majd a résztvevők hazautaztak.